KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 14.8.2007
COM(2007) 469 konč.

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o obstoječih pravnih predpisih, sistemih in praksah v državah članicah in na ravni Skupnosti v zvezi z odgovornostjo v sektorjih živil in krme ter o izvedljivih sistemih za finančne garancije v sektorju krme na ravni Skupnosti v skladu s členom 8 Uredbe (ES) št. 183/2005 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. januarja 2005 o zahtevah glede higiene krme

{SEC(2007)1066}

POVZETEK

Kadar pride do obsežnih incidentov, mora družba nositi stroške umika, prevoza, skladiščenja in uničenja krme, živil in živali, prav tako pa stroške analiz in druge upravne obremenitve. Kdo bi moral plačati?

Člen 8 Uredbe (ES) št. 183/2005[1] o higieni krme določa načelo, da so nosilci dejavnosti na področju krme odgovorni za vse kršitve zadevne zakonodaje o varnosti krme in za neposredne posledice umika s trga, obdelave in/ali uničenja katere koli krme, živali ali živil, proizvedenih iz njih. Vendar se je zakonodajalec glede finančnih garancij v sektorju krme odločil, da finančne določbe ne bo vključil v uredbo. Komisija pa mora Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo in po potrebi zakonodajni predlog. Namen tega poročila je postaviti temelje za učinkovit sistem finančnih garancij za nosilce dejavnosti na področju krme. **V prilogi je celotno poročilo v angleškem jeziku.**

Prvič, poročilo proučuje obstoječe pravne predpise, sisteme in prakse v zvezi z **odgovornostjo** in **finančnimi garancijami** v sektorju krme in v drugih sektorjih na ravni Skupnosti in na nacionalni ravni. Drugič, predlaga izvedljiv in uporaben sistem finančnih garancij na ravni Skupnosti. Poročilo analizira različne možnosti za finančne garancije, zato je analiza morda obširnejša od možnosti iz člena 8.

Finančne garancije v sektorju krme so tehnično izvedljiva možnost, če sta kritje in sprožilni mehanizem jasno določena. Finančni vpliv za nosilce dejavnosti na področju krme je spremenljiv, vendar bi bil v glavnem odvisen od obsega kritja. Vendar uvedba obveznih finančnih garancij med nosilci dejavnosti na področju krme ni priljubljen ukrep. Poleg tega zavarovalniški sektor ni razvil izdelkov, ki bi zadovoljili povpraševanje po finančnih garancijah, če bi takoj postale obvezne.

Zaradi zahtevnosti tega vprašanja in težav pri takojšnjem uvajanju rešitev Komisija predlaga začetek širše javne razprave o različnih možnostih v dveh letih po objavi tega poročila, ki ji bo sledila nadaljnja analiza stroškov finančnih garancij in ocena možnega rezultata takšnega ukrepa. Medtem se od držav članic ne pričakuje, da od nosilcev dejavnosti na področju krme zahtevajo dokazila, da so kriti s finančnimi garancijami. Na podlagi izkušenj iz prihajajočih let bo morda treba obravnavati nepredvidljiva vprašanja in/ali novo politiko. Komisija bo nato razmislila o potrebi po zakonodajnih predlogih za obravnavo teh vprašanj prek postopka soodločanja skupaj s Svetom in Evropskim parlamentom.

[1] Uredba (ES) št. 183/2005 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. januarja 2005 o zahtevah glede higiene krme. UL L 35, 8.2.2005, str. 1.

PRAVNA PODLAGA

Člen 8 Uredbe (ES) št. 183/2005 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. januarja 2005 o zahtevah glede higiene krme določa, da Komisija „[…] Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o finančnih garancijah v sektorju krme za živali“, da bi „pripravila učinkovit sistem finančnih garancij za nosilce dejavnosti poslovanja s krmo“. […] „Poleg pregleda obstoječih nacionalnih predpisov, sistemov in prakse v zvezi z odgovornostjo v sektorju krme in v povezanih sektorjih, so poročilu, kadar je to primerno, priloženi zakonodajni predlogi za tak možen in izvedljiv sistem garancij na ravni Skupnosti. Te garancije naj bi krile skupne stroške, za katere so lahko nosilci dejavnosti odgovorni in ki so neposredna posledica umika s trga, obdelave in/ali uničenja katere koli krme, živali ali živil, proizvedenih iz njih.“

PREDHODNE ŠTUDIJE IN RAZPRAVE

V pomoč Komisiji pri tem poročilu je bil za izvajanje študije o „Finančnih garancijah v sektorju krme“ pooblaščen zunanji svetovalec, ki se je osredotočil na:

– analizo stroškov prejšnjih incidentov, ki so zahtevali umik krme, živali za proizvodnjo živil in iz njih proizvedenih živil s trga;

– pregled obstoječih pravnih predpisov, sistemov in praks na ravni Skupnosti in na nacionalni ravni (v EU-25 in eni državi članici EGP, ki ni država članica EU[2]) v zvezi z odgovornostjo in finančnimi garancijami, v glavnem v sektorjih živil in krme;

– oceno stroškov in izvedljivosti za učinek različnih možnosti finančnih garancij v sektorju krme.

Za to študijo so leta 2005 potekala obširna posvetovanja z zainteresiranimi stranmi v obliki srečanj in pisnih vprašalnikov. Srečanja so se organizirala z evropskimi organizacijami, ki zastopajo nosilce dejavnosti na področju krme in zavarovalniški sektor. Vprašalniki so bili poslani evropskim in nacionalnim organizacijam nosilcev dejavnosti na področju krme ter nacionalnim pristojnim organom.

Poleg te študije je Komisija prejela pripombe več evropskih in nacionalnih organizacij nosilcev dejavnosti na področju krme in drugih zainteresiranih strani, ki zastopajo primarne proizvajalce krme in živil, živinorejce, zadruge za krmo, proizvajalce krmnih dodatkov, predmešanic in krmnih mešanic, mline za žito, upravljavce skladišč, prevozna podjetja in zavarovalniški sektor.

[2] Odgovore je poslalo 24 pristojnih organov vseh držav članic EU-25, razen Grčije in Malte, ter Norveške, edine od treh držav članic EGP, ki ni država članica EU in ki je sodelovala v raziskavi.

ODGOVORNOST V ZAKONODAJI SKUPNOSTI

Pogodbe ne določajo izrecne pravne podlage, ki bi Skupnost pooblastila za urejanje odgovornosti. Ker takšnih določb ni, predpisi Skupnosti v zvezi z odgovornostjo, če so na razpolago, temeljijo na **sektorsko specifičnih kompetencah**, kot so javno zdravje, okolje, kmetijstvo in prevoz.

OBLIKE IN PONUDNIKI FINANČNIH GARANCIJ

Možne oblike finančnih garancij, ki so bile analizirane, so zavarovanje, in sicer shema prostovoljnega ali obveznega zavarovanja, bančne garancije in bančni prihranki, sistemi sektorskega združevanja, kot je na primer združevanje v vzajemno zavarovalnico, ter posebni skladi ob sodelovanju ali podpori javnosti. Za vsako od teh oblik je pomembno razumeti pogoje, pod katerimi bi trg bil zmožen in pripravljen ponuditi takšen izdelek.

Obvezne rešitve pomenijo potrebo po zagotovitvi, da te zahteve dejansko izpolnijo vsi nosilci dejavnosti na področju krme, ki so k temu obvezani. Zato bo uveljavljenje rešitev odgovornost pristojnih organov v okviru procesa registracije ali drugih uradnih nadzornih dejavnosti.

Težava, ki bi jo na primer morala rešiti shema obveznega zavarovanja, je, kako zagotoviti finančne garancije tudi za tiste nosilce dejavnosti, ki predstavljajo preveliko tveganje za katero koli zavarovalnico ali drugega ponudnika garancij.

Zavarovanje kot rešitev

Ali bi se odpoklici lahko zavarovali?

Zavarovanje je lahko rešitev za kritje tveganja, ko so izpolnjena načela predvidljivosti, neodvisnosti, stabilnosti in redkosti. Predvidljivost pomeni, da se lahko izračuna verjetnost odpoklica v določenem času in skupno število ljudi, ki jih je treba zavarovati. Videti je, da obstaja statistika vsaj za večje odpoklice in razloge zanje. Vendar pa je treba zaradi njihove visoke nepredvidljivosti izključiti posledične učinke, kot so nadaljnji odpoklici zaradi odpoklicane sestavine, in jih vključiti v zavarovanja nosilcev dejavnosti, ki so nižje v verigi. Neodvisnost pomeni, da vložnik zahtevka ne sme sam povzročiti odpoklica. To vprašanje je težje, saj je takšne odpoklice, ki so jasna posledica vložnikove malomarnosti ali drugih razlogov, za katere je kriv vložnik, treba izključiti iz zavarovanja. Stabilnost pomeni, da morajo število odpoklicev in njihove povprečne vrednosti ostati razmeroma stabilni ali da se lahko ocenijo njihove spremembe v določenem času. Redkost pomeni, da bi bili vsaj zelo obsežni odpoklici izjemni in redki. Zdi se, da odpoklici izpolnjujejo merili stabilnosti in redkosti.

Obvezno ali prostovoljno zavarovanje?

Zavarovanje je lahko obvezno, kar pomeni, da se morajo za kritje zadevnega tveganja zavarovati vsi udeleženci. Obvezno zavarovanje je običajno znatno cenejše od prostovoljnega zavarovanja, ker se tveganje razporedi na vse udeležence.

Prostovoljno zavarovanje pogosto vključuje zelo težavno izbiro, saj se zavarujejo tisti, ki pričakujejo, da bodo zavarovanje potrebovali, tj. pričakujejo, da bodo morali odpoklicati proizvode. To pomeni, da je tveganje za zavarovance na splošno višje, zato so višje tudi premije. Poleg tega se v zvezi s finančnimi garancijami poraja tudi vprašanje, kaj bi rešitev s prostovoljnim zavarovanjem pomenila za tiste, ki ne bi izbrali prostovoljnega zavarovanja, oz. kaj bi bilo sprejeto kot njihova finančna garancija?

Odbitna franšiza, pozavarovanje, obvladovanje tveganja

Zavarovanje običajno vključuje odbitno franšizo v odstotkih ali absolutnem znesku ali kombinaciji obeh. To pomeni, da bo vložnik zahtevka odgovoren za kakršne koli stroške do meje, določene z odbitno franšizo, zavarovalnica pa bo krila preostale stroške. Delež zavarovalnice običajno nima zgornje meje. Vendar so za primere zelo velikih škodnih zahtevkov zavarovalnice običajno pozavarovane pri pozavarovalnicah, ki prevzamejo tveganje za zelo velike škodne zahtevke namesto prve zavarovalnice. Zavarovanje mora biti dobro in jasno opredeljeno, prav tako pa mora biti po načelu neodvisnosti izključeno vsakršno tveganje vplivanja zavarovancev na škodni zahtevek. Tveganje se pogosto lahko zmanjša s preventivnimi ukrepi in dobrim obvladovanjem tveganja zavarovancev. To se pogosto odraža na ravni premij in je lahko spodbuden dejavnik za zmanjševanje tveganja odpoklicev. Nenazadnje, zavarovalniški izdelki včasih vključujejo pravico do zaračunanja dodatnih premij za kritje izrednih izgub. To pomeni, da bi se premije po letu, ko bi bil vložen večji škodni zahtevek, običajno prilagodile novi ravni tveganja, zaračunal pa bi se tudi dodaten znesek za zagotovitev odškodnine za vložnike zahtevkov, ki so imeli velike izgube.

Zavarovalne premije

Splošno gledano se zavarovalna premija izračuna ob upoštevanju dejavnikov, ki vplivajo na tveganje, saj je na nekaterih poslovnih področjih verjetnost odpoklica lahko višja, večja podjetja lahko imajo večja tveganja in izgube, veliko pa je lahko odvisno na primer tudi od lokacije. Leta brez škodnih zahtevkov lahko pomenijo nižjo premijo, raven premije prav tako lahko zmanjša preprečevanje tveganja. Seveda lahko raven odbitne franšize močno vpliva na stroške zavarovalnice in posledično tudi na premijo. Odbitna franšiza bi morala biti običajno določena tako, da so stroški odpoklica manjši, kot bi bili v normalnih okoliščinah, ki bo jih moral nosilec dejavnosti kriti sam.

Koliko bi zavarovanje stalo?

Nosilci dejavnosti na področju krme se običajno sami ukvarjajo z manjšimi odpoklici in videti je, da ni nobenega posebnega razloga za spremembo tega postopka. Vendar pa nimajo dovolj sredstev za večje škodne zahtevke, ki so zelo obsežni in imajo resne posledice. Videti je, da bi zavarovanje z razmeroma veliko odbitno franšizo lahko bila primerna rešitev.

Trenutno nosilci dejavnosti na področju krme ceno zavarovalniškega sistema dojemajo kot podrejen konkurenčni položaj, saj jih skrbijo zelo visoki stroški. Če bi zavarovanje kot rešitev za finančno garancijo bilo omejeno na zelo velika tveganja, bi zavarovalne premije najverjetneje lahko bile razmeroma sprejemljive. Če bi bila odbitna franšiza določena na primer na ravni letnega dohodka ali prometa nosilca dejavnosti (samo za kritje zelo velikih izgub pri odpoklicu), zavarovalne premije ne bi bile visoke. Trenutno so na razpolago podatki za okrog 3 milijarde EUR stroškov, ki so posledica nekaj večjih odpoklicev več kot 5 milijonov nosilcev dejavnosti v zadnjih 5 do 10 letih na živinorejskem trgu, na katerem je promet leta 2005 znašal okrog 129 milijard EUR (EU-25). Grob izračun (opomniti je treba, da je to samo zelo grob in nenatančen podatek o ravni stroškov) pomeni, da dejanski stroški večjih odpoklicev, enakomerno porazdeljeni na nosilce dejavnosti na leto, potem znašajo samo 60 do 120 EUR.

Kakšna bi bila izvedljiva rešitev z zavarovanji?

Nosilci dejavnosti so se do sedaj sami spopadali z manjšimi tveganji, zato se zdi izvedljivo, da tako nadaljujejo tudi v prihodnje. Vendar bi potrebovali zaščito s finančnimi garancijami za stroške in posledice večjih odpoklicev. Izvedljiva rešitev za zagotovitev finančnih garancij, če bi temeljila na zavarovanju, bi lahko bilo obvezno zavarovanje za vse nosilce dejavnosti z znatno visoko odbitno franšizo. Vendar bi to rešitev morale sprejeti zavarovalniška industrija in pozavarovalnice, v vseh zadevnih državah pa bi morale obstajati zavarovalnice, ki bi takšne izdelke ponujale. V nekaterih državah EU takšne rešitve že obstajajo kot zavarovanja odgovornosti za proizvode, vendar niso obvezna. Zavarovanje odpoklica krme bi lahko bil del ali razširitev obsega takšnega zavarovanja.

Zasebne rešitve

Če rešitve za nosilce dejavnosti ne bi bile obvezne, bi se lahko odločili za prostovoljno zavarovanje, kot je opisano zgoraj. Lahko bi se preprosto zaščitili tudi s pomočjo bančnih prihrankov.

Bančni prihranki pa bi v gospodarskem smislu za primer teh odpoklicev pomenili znatno višji znesek, prihranjen na bančnih računih ali v drugih oblikah, v primerjavi z zneskom, potrebnim za druge možnosti, kar z vidika družbe ne bi bila ravno učinkovita rešitev. Poleg tega običajni prihranki ne bi mogli kriti morebitnih odpoklicev, čeprav so ti malo verjetni. Če bi prihrankov bilo dovolj za finančno garancijo, bi bilo še vedno treba najti rešitev za primere, ko bi stroški odpoklica presegli znesek prihrankov.

Kombinacija zavarovanja za kritje redkih večjih odpoklicev in prihrankov za kritje „običajnih“ odpoklicev bi verjetno lahko bila izvedljiva rešitev.

Pri prostovoljnem zavarovanju kot samostojni možni rešitvi za finančne garancije bi se pojavile očitne težave. Prvič, ne bi se vsi zavarovali. Kakšne bi bile finančne garancije preostalih nosilcev dejavnosti? Drugič, prostovoljno zavarovanje verjetno ne bi bilo preveč priljubljeno, saj bi se zavarovalne premije lahko izkazale za razmeroma visoke. To je posledica dejstva, da so zavarovanci pogosto tisti, pri katerih obstaja velika verjetnost, da bodo zavarovanje kmalu potrebovali, tj. pri katerih obstaja velika verjetnost odpoklica. Poleg tega bi zavarovalniška industrija želela dovolj veliko povpraševanje na trgu, da bi ponudila takšno zavarovanje.

Še ena izvedljiva kombinacija bi bila obvezno zavarovanje z visoko odbitno franšizo, dopolnjeno s prostovoljnim kritjem manjših tveganj. V tem primeru bi nosilec dejavnosti sklenil dodatno zavarovanje z nižjo odbitno franšizo.

Bančne garancije

Še ena možnost je zagotavljanje bančne garancije. To v praksi pomeni, da bi nosilec dejavnosti od banke kupil garancijo za dogovorjen znesek. Ta znesek bi bil sproščen za porabo v primerih, ki bi jih nosilec dejavnosti in banka vnaprej določila. Običajno so takšne garancije dražje od ustreznih zavarovalniških izdelkov, prav tako pa se njihova razpoložljivost lahko izkaže za težavo, saj banke morda ne bi bile pripravljene ponuditi takšnih garancij.

Združevanje

Vprašanje je, ali je združevanje vseh nosilcev dejavnosti na področju krme ali vseh tistih, ki so dejavni na enaki stopnji v določenem sektorju, z namenom kriti stroške svojih članov za odpoklic krme primerna finančna garancija v pomenu predlagane uredbe. Če bi za takšen projekt bila zagotovljena splošna podpora in bi njegova učinkovitost bila zagotovljena, bi se lahko izvajal na različne načine kot alternativa ali dopolnilo k obveznemu zavarovanju na trgu. V praksi bi to verjetno pomenilo ustanovitev posebne vzajemne zavarovalnice za kritje tega tveganja v določenem sektorju. Združenje nosilcev dejavnosti bi lahko zagotovilo potrebne jamstvene sklade (začetni kapital) in strokovno znanje za upravljanje ali pa prevzelo odgovornost nadzora nad tem združevanjem ali vzajemnim podjetjem. Takšno združevanje bi verjetno moralo biti razširjeno po vsej EU, da bi vključevalo dovolj veliko podlago za zagotovitev plačilne sposobnosti za združevanje. Premije, ki bi jih plačevali člani takšnega združenja, bi bile opredeljene bolj ali manj podobno kot katera koli zavarovalna premija. Poleg tega v nasprotju z zavarovanji z letnimi premijami denar v primeru „brez odpoklica“ ne bi bil izgubljen, temveč bi bil na razpolago tudi v prihodnje. Tako bi se plačilo sčasoma lahko zmanjšalo. Združenje bi prav tako lahko bilo obvezano svojim članom izplačati nadaljnje dodatne zneske v letih večjih škodnih zahtevkov.

Posebni skladi

Situacija je precej drugačna ob preučitvi javnih sistemov prerazporeditve sredstev, vključno s sodelovanjem odgovornih pristojnih organov, kot je to bilo na primer za kritje izgub zaradi epidemije med živino v nekaterih državah EU. Javno-zasebna partnerstva so lahko različnih oblik, od državnih institucij, kot so agencije za socialno zavarovanje, do zasebno organiziranih skladov z obveznim članstvom in pod državnim nadzorom. Vse težave v zvezi z možnostjo zavarovanja se zlahka odpravijo, če država v primeru izgube zagotovi plačila iz sklada. To se na primer lahko ureja s sodelovanjem države, s subvencijami v obliki delnega prevzema izgube, z vnaprejšnjim financiranjem velikih izgub, kar bi bilo obračunano kasneje, ali z drugimi oblikami garancij.

Težava pri posebnih skladih je, da mora znatno posredovati država, kar je v nasprotju z načeli svobodnega trga, in da je treba posredovanje jasno upravičiti, kot v primeru naravnih nesreč ali epidemije med živino. Poleg tega država izravnava primanjkljaje s prevzemanjem tveganj, ki jih ni možno zavarovati, in ponujanjem pozavarovanja za najvišje presežne izgube, na koncu pa uporabi javna sredstva za kritje škode, ki jo povzročijo zasebni nosilci dejavnosti.

SREDNJEROČNI NEZAKONODAJNI UKREPI

Zaradi kompleksnosti vprašanja in ker je **sistem finančnih garancij težko takoj uvesti**, bo temu poročilu sledila širša javna razprava. Zato Komisija predlaga:

– začetek razprave z nosilci dejavnosti, **zavarovalniškim sektorjem**, državami članicami in drugimi zainteresiranimi stranmi o različnih možnostih finančnih garancij ter spodbujanje **ponudnikov finančnih garancij** k **razvoju izdelkov**, ki bi lahko ustrezali prihodnjemu povečanju povpraševanja po finančnih garancijah, ob upoštevanju **kritja** in **sprožilnega mehanizma**, kakor je predlagano v tem poročilu;

– začetek razprave z **državami članicami** za spodbujanje:

– načel dobre prakse pri **obvladovanju tveganja** v zvezi z umiki krme in živil, zlasti v primeru **incidentov velika obsega**, da bi se izoblikovale **smernice** v zvezi s tem; ter

– **pojasnitev** vprašanja **odgovornosti** v zvezi z umiki krme in živil.

Takšni vmesni koraki bi morali biti zaključeni v obdobju 2 let po objavi tega poročila. Do takrat se od držav članic ne pričakuje, da od nosilcev dejavnosti na področju krme zahtevajo dokazila, da so kriti s finančnimi garancijami. Poleg tega bo Komisija nadalje analizirala stroške finančnih garancij, čemur bo sledila ocena možnega učinka takšnih ukrepov.

SKLEPI

Nosilci dejavnosti na področju živil in krme na vseh stopnjah proizvodnje, predelave in distribucije znotraj dejavnosti pod njihovim nadzorom morajo zagotoviti, da živilski in krmni proizvodi izpolnjujejo zahteve zakonodaje o živilih, ki se uporablja za njihove dejavnosti, in morajo potrditi, da se takšne zahteve izpolnjujejo. **Čeprav morajo biti pravila o odgovornosti v zvezi z zakonodajo o živilih sprejeta na nacionalni ravni, so na podlagi zakonodaje Skupnosti nosilci dejavnosti na področju krme odgovorni za vse kršitve zadevne zakonodaje o varnosti krme**. Vendar se od njih zaenkrat še ne zahteva predložitev dokazil, da so kriti s finančnimi garancijami, da lahko plačajo stroške, za katere so odgovorni.

Zakonodaja Skupnosti posebej ne ureja odgovornosti v sektorju živil, razen za stroške, ki so posledica **dodatnih uradnih nadzorov**, in namesto tega od držav članic zahteva, da same določijo ukrepe. Za **sektor krme** obstajajo za Skupnost specifični razlogi za odgovornost na področju higiene krme, toda uporabnost le-teh je odvisna od nacionalne zakonodaje, ki določa pravna razmerja in obveznosti, ki predstavljajo odgovornost, ter dejstev, okoliščin in pogojev, pod katerimi se takšna razmerja in obveznosti vzpostavijo. Raziskani **nacionalni sistemi** se glede odgovornosti med seboj razlikujejo. Poleg tega so umiki, ki jih zahtevajo pristojni organi, na splošno odvisni od zakonodaje države članice, ocene tveganja in upravne diskrecije. Posledično to pomeni, da se finančno tveganje nosilca dejavnosti na področju krme, povezano z zahtevki glede odgovornosti za morebitne umike in odstranitev krme, med državami lahko razlikuje.

Finančne garancije v sektorju krme, na primer v obliki zavarovanja, bančnih garancij, prihrankov, združevanja in skladov, **so načeloma tehnično izvedljiva možnost**. Vendar pa je stopnja, do katere bi nosilci dejavnosti na področju krme v praksi lahko dobili kritje, odvisna od **oblike** katerega koli sistema finančnih garancij. Obstaja tveganje, da lahko sistem finančnih garancij, ki ni ustrezno oblikovan in ne upošteva **meril za možnost zavarovanja**, vodi do situacije, v kateri kritja na zasebnem trgu skoraj ne bi bilo mogoče dobiti ali pa samo za izjemno visoke premije. **Omejitve kritja** in **sprožanje finančnih garancij** je treba jasno določiti.

Čeprav v nekaterih državah članicah obstaja zavarovanje odgovornosti za proizvode, imajo države le malo praktičnih izkušenj, zlasti z **zavarovanjem odpoklicev v sektorju krme**. Trenutno ni natančnih podatkov, ki bi omogočali določitev premije za takšno zavarovanje, na primer kdaj bi krilo stroške obsežnih umikov in odstranitve krme, tj. raven odbitne franšize bi bila razmeroma visoka. Kljub temu pa se nekatere sheme v sektorju krmnih mešanic ali že izvajajo ali šele pripravljajo. Večina **zavarovalnic** je trenutno zelo nenaklonjena vstopu na ta trg, čeprav se zdi, da so nekatere pripravljene tvegati pod zelo strogimi pogoji za sklepanje zavarovanj. Zato glavno vprašanje ni, ali je takšno zavarovanje za umike in odstranitev krme (v nekaterih državah je) na razpolago, temveč kako, kdaj in pod kakšnimi pogoji bi večje evropske zavarovalnice bile pripravljene vstopiti na ta trg.

Zavarovalniški sektor nasprotuje obveznemu sistemu finančnih garancij v sektorju krme. Splošno gledano bi zavarovalniški sektor nasprotoval uvedbi kakršnega koli obveznega zavarovanja zaradi očitnih težav, povezanih s takšnimi rešitvami. Nacionalna zavarovalniška združenja so pristop raziskala pred nekaj leti in posvarila pred vsakršnim razvojem zavarovanj za odpoklice proizvodov v sektorju krme. Poleg tega dvomijo, da bi takšen sistem nosilcem dejavnosti na področju krme omogočil, da izpolnijo zahteve v zvezi s finančnimi garancijami ali dosežejo cilje politik za prenos stroškov za umik in odstranitev z javnega na zasebni sektor. Vendar pa v nekaterih državah članicah že obstajajo zavarovanja odgovornosti za proizvode, njihova oblika in obseg pa sta podobna kritju, ki ga opisuje to poročilo.

Veliko število predstavnikov nosilcev dejavnosti na področju krme prav tako nasprotuje sistemu finančnih garancij, če pa bi takšen sistem bil vzpostavljen, bi raje izbrali prostovoljnega. Prednost **prostovoljnega sistema** je možnost sklepanja pogodb v skladu s specifičnimi potrebami in pogoji posameznih nosilcev dejavnosti, ne da bi bili pri tem iz dejavnosti izrinjeni tisti nosilci dejavnosti, ki niso pripravljeni ali ne morejo sodelovati. Največja pomanjkljivost te možnosti pa je, da bi premije verjetno bile visoke, in če zavarovanje ne bi bilo obvezno, bi odstotek zavarovanih nosilcev dejavnosti lahko bil nizek, toliko bolj zaradi visoke ravni premij. Tako bi odgovorni nosilci dejavnosti, ki v primeru incidenta ne bi imeli finančnih garancij, morali najti sredstva za kritje stroškov umika in odstranitve. Če teh stroškov ne bi mogli kriti ali jih ne bi plačali, se ne bi bilo možno izogniti porabi javnih sredstev za incidente v zvezi z varnostjo krme. Zato takšen sistem najverjetneje ne bi zmanjšal finančnega bremena javnih organov v obsežnih krizah, poleg tega pa bi vlade še vedno morale pomagati prizadetim podjetjem.

Nekateri **pristojni organi** sistem finančnih garancij podpirajo, drugi pa si ga lahko predstavljajo, vendar so različnih mnenj, ali naj bo takšen sistem obvezen ali ne.

Prenovljena lizbonska strategija je opredelila **poenostavitev** kot enega od prednostnih ukrepov za EU. Namenjena je povečanju števila delovnih mest in rasti v Evropi, zato je usmerjena na tiste elemente *pravnega reda Skupnosti*, ki zadevajo konkurenčnost podjetij v EU. Njen splošni cilj je prispevati k evropskemu ureditvenemu okviru, ki bo izpolnjeval najvišje standarde sprejemanja zakonodaje in spoštoval načeli subsidiarnosti in sorazmernosti. V tem pogledu je namen poenostavitve **oblikovanje zakonodaje na ravni Skupnosti in nacionalni ravni, ki bo manj obremenjujoča, enostavnejša za uporabo in zato učinkovitejša pri doseganju ciljev**.

Ukrepi, določeni v uredbi o **higieni krme**, kot so določbe o izvoru krme, sledljivosti, higieni, načelih HACCP in registraciji, so skupaj z drugo **zakonodajo o varnosti živil** pomembni koraki, katerih cilj je zmanjšati tveganja in preprečiti nesreče. **Nosilci dejavnosti na področju krme bi s polnim izvajanjem vseh navedenih ukrepov lahko pomagali zmanjšati verjetnost večjih incidentov v zvezi s krmo in živili**, podobnih tistim iz zadnjih let. Nov okvir za **uradne nadzore**, ki ga pristojni organi trenutno izvajajo za potrjevanje skladnosti nosilcev dejavnosti z zakonodajo, bi lahko postal še eno učinkovito orodje za **krepitev varnosti krme in živil**.